

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Αναδιάρθρωσης – μια μοναδική πανευρωπαϊκή πηγή δεδομένων

Ενημερωτικό δελτίο

«Η αναδιάρθρωση μπορεί να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική πρόοδο — μόνο όμως εάν οι διαρθρωτικές αλλαγές είναι σωστά προγραμματισμένες, εάν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν διορθωτικά μέτρα και να διαχειριστούν γρήγορα και αποτελεσματικά την αναγκαία αλλαγή, καθώς και εάν οι δημόσιες αρχές βοηθούν στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών».

Κοινωνική Ατζέντα των 27 – Προσαρμογή στην αλλαγή – Η προσέγγιση της ΕΕ στην αναδιάρθρωση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 20.6.2011

ΠΟΙΟ είναι το πλαίσιο;

Η αναδιάρθρωση δεν είναι καινούριο φαινόμενο. Αποτελούσε πάντοτε μέρος του φυσιολογικού επιχειρηματικού κύκλου λόγω της ανάγκης των επιχειρήσεων να προσαρμόζονται στις εκάστοτε συνθήκες προς διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους. Η αναδιάρθρωση αντιμετωπίζεται πολύ συχνά με αρνητικό τρόπο, ως ένα φαινόμενο με ολέθριες επιπτώσεις στην απασχόληση ή στις συνθήκες εργασίας, καθώς και στην τοπική και περιφερειακή οικονομία. Ωστόσο, εάν η αναδιάρθρωση τύχει αποτελεσματικής και αποδοτικής διαχείρισης, μπορεί να διατηρήσει την απασχολησιμότητα των εργαζομένων και να βοηθήσει στη μετακίνησή τους σε άλλη θέση εργασίας αντίστοιχης ποιότητας, σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η διατήρηση της αρχικής θέσης.

Η εμβληματική πρωτοβουλία «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», που αποτελεί μέρος της στρατηγικής της Ευρώπης για το 2020, τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εργαστεί με στόχο «να προωθήσει την αναδιάρθρωση των τομέων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε δραστηριότητες προσανατολισμένες στο μέλλον, μεταξύ άλλων μέσω της ταχείας διοχέτευσης επαγγελματικών δεξιοτήτων προς αναδυόμενους τομείς και αγορές υψηλής ανάπτυξης», ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει «να συνεργαστούν στενά με τους ενδιαφερόμενους στους διάφορους τομείς [...] για τον προσδιορισμό των προβληματικών σημείων και την εκπόνηση από κοινού ανάλυσης για το πώς θα διατηρηθεί μια ισχυρή βιομηχανική και γνωστική βάση».

Αμφότερες οι δράσεις μπορούν να υποστηριχθούν από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Αναδιάρθρωσης (ERM), το οποίο αποτελεί τη μοναδική έως σήμερα πανευρωπαϊκή πηγή πληροφόρησης σε θέματα επιχειρηματικής αναδιάρθρωσης, παρέχοντας επισκοπήσεις δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με την υποστήριξη της αναδιάρθρωσης με εθνικούς δημόσιους πόρους.

ΓΙΑΤΙ επιλέχθηκε το συγκεκριμένο εργαλείο;

Παρά τις εκτεταμένες επιπτώσεις της αναδιάρθρωσης στην απασχόληση, πριν από την εμφάνιση του ERM λίγες μόνο συστηματικές προσπάθειες είχαν γίνει για την αξιολόγηση της φύσης και της κλίμακας των πρωτοβουλιών αναδιάρθρωσης και των αποτελεσμάτων τους στην ΕΕ. Δεδομένης της απουσίας ολοκληρωμένων πανευρωπαϊκών ερευνών σε σχέση με την επιχειρηματική αναδιάρθρωση, το ERM θεωρείται έγκυρο εναλλακτικό εργαλείο και είναι η καλύτερη και μοναδική έως τώρα εναλλακτική λύση αναπλήρωσης του κενού που υπάρχει. Παρότι το ERM είναι περισσότερο ενδεικτικό παρά αντιπροσωπευτικό της έκτασης της αναδιάρθρωσης και των αποτελεσμάτων της στην απασχόληση, εντοπίζει τις γενικές τάσεις και παρέχει πλούτο πληροφοριών για επακόλουθη ποιοτική ανάλυση.

Παρομοίως, συγκεντρώνει χαρακτηριστικά παραδείγματα εθνικών εργαλείων στήριξης επιχειρήσεων και εργαζομένων σε φάση αναδιάρθρωσης με σκοπό την παρουσίαση διαφορετικών δυνατοτήτων και την ανταλλαγή ιδεών. Παρότι η πράξη έχει προφανώς τους περιορισμούς της και οι σχέσεις αναδιάρθρωσης-απασχόλησης δεν είναι ούτε απλές ούτε γραμμικές, ιδίως στο πλαίσιο της πρόσφατης παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης, το ERM παρέσχε πολύτιμες πληροφορίες για τους φορείς χάραξης της ευρωπαϊκής πολιτικής στην προσπάθεια μέτρησης των διαστάσεων της επιχειρηματικής αναδιάρθρωσης στην Ευρώπη.

ΤΙ είναι το ERM;

Στόχος του ERM είναι η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης των 27 κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και της Νορβηγίας. Από το 2002, το ERM παρακολουθεί μέσω των ανακοινώσεων που δημοσιεύονται στον καθημερινό και επιχειρηματικό Τύπο κάθε κράτους μέλους τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης και τις συνέπειές τους στην απασχόληση. Το ERM δεν προσφέρει πλήρη και αναλυτική εικόνα των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και καταργούνται στην Ευρώπη,

αλλά μάλλον καλύπτει τις κοινοποιημένες μαζικές αναδιρθρώσεις. Οι σημαντικές ροές κατάργησης και δημιουργίας θέσεων εργασίας σε μια χώρα προκαλούνται από μικρή κλίμακα κατάργησης και δημιουργία θέσεων εργασίας. Όμως οι μεγάλης κλίμακας διαδικασίες έχουν εξαιρετική σημασία διότι ο αντίκτυπός τους μπορεί να διαχυθεί σε μια περιοχή, θέτουν σημαντικές προκλήσεις για την κοινωνική συνοχή και αποτελούν το έναυσμα για αποτελεσματική συλλογική δράση. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι πληροφορίες για τις επιχειρηματικές αναδιρθρώσεις αναφέρονται στο ERM πολύ πριν από την πραγματική περικοπή του εργατικού δυναμικού, το ERM επιτρέπει σε όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία πρόβλεψης και διαχείρισης της αλλαγής να εντοπίσουν κλάδους και χώρες που ενδέχεται να εισέλθουν σε στάδιο εκτενούς αναδιάρθρωσης σε βραχυπρόθεσμο έως μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

Παράλληλα με την καταγραφή βασικών περιγραφικών και ποσοτικών δεδομένων αναδιάρθρωσης, το ERM συγκεντρώνει επίσης από το 2011 χαρακτηριστικά περιπτώσιολογικού χαρακτήρα εθνικά εργαλεία υποστήριξης με στόχο την παροχή βοήθειας σε επιχειρήσεις και ενδιαφερόμενους εργαζόμενους που επιθυμούν να επωφεληθούν και να διαχειριστούν την αναδιάρθρωση. Στόχος είναι η ενημέρωση των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και άλλων ενδιαφερομένων φορέων σχετικά με τους τύπους των διαθέσιμων εργαλείων, καθώς και τις δυνατότητες ευρείας αξιοποίησής τους ή άντλησης διδαγμάτων πολιτικής από αυτά.

Ποια είναι τα ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ;

Τα αποτελέσματα του ERM είναι διαθέσιμα και μπορούν να μεταφορτωθούν εύκολα από τον δικτυακό τόπο του Eurofound:

- Βάση δεδομένων με υποθέσεις αναδιάρθρωσης σε τυποποιημένη μορφή – το λεγόμενο δελτίο πληροφοριών – η οποία ενημερώνεται καθημερινά και διαθέτει λειτουργία αναζήτησης. Κάθε δελτίο πληροφοριών παρέχει πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση, το μέγεθός της, την έδρα της και τον κλάδο δραστηριότητας, τον τύπο αναδιάρθρωσης, τον κοινοποιηθέντα αριθμό θέσεων που δημιουργήθηκαν ή καταργήθηκαν και το σχετικό χρονοδιάγραμμα, καθώς και σύντομη περίληψη των λόγων της αναδιάρθρωσης. Τα δελτία πληροφοριών συντάσσονται με βάση ανακοινώσεις επιχειρηματικής αναδιάρθρωσης σε εθνικά μέσα. Η αναζήτηση επιμέρους υποθέσεων μπορεί να γίνει βάσει διαφόρων κριτηρίων (π.χ. χώρας, κλάδου, τύπου αναδιάρθρωσης, ημερομηνίας ανακοίνωσης).
- Με βάση τα στοιχεία των δελτίων πληροφοριών των εκάστοτε τριών τελευταίων μηνών, το ERM σκιαγραφεί σε τριμηνιαία βάση τις επικρατέστερες ευρωπαϊκές τάσεις όσον αφορά την αναδιάρθρωση και τις συνέπειές της στην απασχόληση. Η τριμηνιαία έκδοση παρέχει επισκόπηση συναφών δεικτών, όπως είναι η αύξηση του ΑΕΠ και το ποσοστό ανεργίας, καθώς και τα στοιχεία του ERM για το προηγούμενο τρίμηνο. Επιπλέον, κάθε τεύχος περιέχει αφιερώματα σε επιμέρους υποθέσεις αναδιάρθρωσης ή κλάδους που επηρεάζονται σοβαρά.
- Η βάση δεδομένων ERM για τα εργαλεία υποστήριξης της αναδιάρθρωσης παρέχει πληροφορίες σχετικά με χαρακτηριστικά,

εμπλεκόμενους φορείς, πηγές χρηματοδότησης, πλεονεκτήματα, αδυναμίες και αποτελέσματα χαρακτηριστικών μέτρων που προτείνονται από κυβερνήσεις, εργοδοτικές οργανώσεις και σωματεία σε ολόκληρη την Ευρώπη, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόβλεψης και διαχείρισης της αναδιάρθρωσης. Είναι επίσης δυνατή η αναζήτηση μεμονωμένων μέτρων με κριτήριο τη χώρα, το στάδιο και τον τύπο του εργαλείου, την πηγή χρηματοδότησης και τους εμπλεκόμενους φορείς.

- Οι ετήσιες εκθέσεις του ERM εστιάζουν σε συγκεκριμένα θέματα που αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες πολιτικές προτεραιότητες. Επιπλέον, συνοψίζουν τις εξελίξεις στον τομέα της αναδιάρθρωσης κατά την προηγούμενη χρονιά. Για τις αναλύσεις τους, οι εκθέσεις χρησιμοποιούν εκτενώς τα στοιχεία του ERM αλλά και στοιχεία από άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. από την έρευνα της Eurostat για το εργατικό δυναμικό). Σύντομη περίληψη της ετήσιας έκθεσης διατίθεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι συγκριτικές αναλυτικές εκθέσεις παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις κοινοτικές και εθνικές εξελίξεις σε ορισμένα ειδικά θέματα (όπως η μεταφορά της παραγωγής εκτός συνόρων, οι χρεοκοπίες κ.λπ.) και περιέχουν παραδείγματα επιχειρηματικών υποθέσεων.

ΠΩΣ Λειτουργεί;

Τα δελτία πληροφοριών ERM συλλέγονται από ένα δίκτυο ανταποκριτών που συγκεντρώνουν στοιχεία σχετικά με την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων μέσω καθημερινής παρακολούθησης του εξειδικευμένου οικονομικού Τύπου σε κάθε κράτος μέλος και στη Νορβηγία. Καταγράφουν αναδιρθρώσεις επιχειρήσεων που επηρεάζουν τουλάχιστον μια χώρα, συνεπάγονται, σύμφωνα με την ανακοίνωση, τη δημιουργία ή κατάργηση τουλάχιστον 100 θέσεων εργασίας ή επηρεάζουν τουλάχιστον το 10% του εργατικού δυναμικού των μονάδων που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζομένους. Τα δελτία πληροφοριών ERM καλύπτουν επίσης υποθέσεις διακρατικού χαρακτήρα.

Προς ΠΟΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ θα κινηθεί;

Η περαιτέρω εξέλιξη του ERM θα εστιάσει στη διερεύνηση των δυνατοτήτων άντλησης πληροφοριών από ένα ευρύτερο φάσμα ψηφιακών πόρων. Επιπλέον, οι μελλοντικές εξελίξεις θα επικεντρωθούν στην ποιοτική βελτίωση του περιεχομένου της βάσης δεδομένων με στόχο την αναβάθμιση της κάλυψης και της ακρίβειας των δεδομένων του ERM καθώς και της αναλυτικής διάστασης. Από ποιοτικής σκοπιάς, το ERM έχει να προσφέρει πολλά καθώς αποτελεί ένα εν δυνάμει χρήσιμο εργαλείο άντλησης πληροφοριών για την εξέταση των τύπων αναδιάρθρωσης, τις κλαδικές αναλύσεις βάσει περιπτώσιολογικών μελετών σχετικά με καινοτόμες πρακτικές αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων, την παρακολούθηση υποθέσεων αναδιάρθρωσης σε βάθος χρόνου και πολλά άλλα.

Περισσότερες πληροφορίες:

Πρόσβαση στο ERM παρέχεται μέσω του δικτυακού τόπου του Eurofound (<http://www.eurofound.europa.eu/emcc/>) ή επικοινωνώντας με την Sara Riso, αρμόδια πληροφόρησης (sri@eurofound.europa.eu) σχετικά με δελτία πληροφοριών ή την Funda Celikel-Esser (fce@eurofound.europa.eu) για πληροφορίες σχετικά με εργαλεία υποστήριξης της αναδιάρθρωσης.

Σας παρακαλούμε να δώσετε προσοχή στους όρους χρήσης των δεδομένων.